

Hotărâre
privind aprobarea Strategiei guvernamentale de dezvoltare a
comunicațiilor electronice în bandă largă în România pentru
perioada 2009 - 2015

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Se aprobă Strategia guvernamentală de dezvoltare a comunicațiilor electronice în bandă largă în România pentru perioada 2009 - 2015, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
Emil Boc

Strategia guvernamentală de dezvoltare a comunicațiilor electronice în bandă largă în România pentru perioada 2009 – 2015

CUPRINS

I. INTRODUCERE	3
I.1 Definirea conceptului de comunicații în bandă largă	5
I.2 Beneficii anticipate ale dezvoltării serviciilor de comunicații în bandă largă.....	7
II ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE	11
II.1 Privire de ansamblu asupra situației existente pe piața serviciilor de comunicații în bandă largă	11
II.2 Analiza SWOT	16
III PRINCIPII GENERALE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE.....	18
III.1 Principii generale	18
III.2 Obiective	20
III.3 Indicatori de monitorizare	22
VI. PLANUL DE ACȚIUNE	24
IV.1 Implicații organizatorice ale strategiei	24
IV.2 Metodologia și monitorizarea implementării strategiei	27
IV.3 Pașii următori.....	28
V. NECESAR ȘI OPȚIUNI DE FINANȚARE	28
V.1. Necesarul de finanțare al programului de dezvoltare al serviciilor de comunicații în bandă largă	29
V.2. Modalități de finanțare	30
VI. GLOSAR DE TERMENI.....	32

I. INTRODUCERE

Comunicațiile electronice în bandă largă au devenit o prioritate la nivel mondial în a doua jumătate a anilor 1990, ca rezultat al faptului că societatea bazată pe cunoaștere are un impact semnificativ asupra competitivității, dezvoltării rapide a comunicațiilor și a tehnologiilor IT, precum și asupra liberalizării piețelor telecom.

Într-o societate globală aflată într-un proces de transformare semnificativ la începutul mileniului 3, autoritățile europene au conștientizat necesitatea unei viziuni comune de modernizare a societății și de dezvoltare a competitivității economiei europene. Această viziune, formulată în urma Consiliului Europei de la Lisabona din anul 2000 (Strategia Lisabona), a urmărit să creioneze liniile directoare ale strategiilor și politicilor care să constituie răspunsul adecvat pentru provocările generate de procesul de îmbătrânire a populației europene precum și a competiției din ce în ce mai acerbe pe plan global.

În realizarea obiectivelor fundamentale ale Strategiei Lisabona – susținerea creșterii economice și crearea locurilor de muncă – unul dintre instrumentele principale identificate a fost dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere în coroborare cu stimularea sectorului de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC). Astfel, au fost recunoscute avantajele utilizării serviciilor și echipamentelor TIC asupra creării societății informaționale, capabilă să stimuleze creșterea gradului de competitivitate economică, precum și de coeziune socială.

Planurile de acțiune (eEurope 2002, eEurope 2005, i2010) care au vizat implementarea obiectivelor stabilite în cadrul Strategiei Lisabona, s-au concentrat pe dezideratul creării unei „societăți informaționale pentru toți” prin extinderea gradului de acces și utilizare a Internet-ului, ca mediu de răspândire a informațiilor și oferirii de servicii și conținut, creării de noi piețe, contribuind astfel la creșterea productivității în cadrul economiei. Pentru realizarea planurilor de acțiune, CE propune trei priorități:

- o Crearea unei piețe unice și competitive pentru societatea informațională.

- o Creșterea investițiilor în cercetarea privind TIC
- o Promovarea unei societăți informaționale cuprinzătoare

Având în vedere faptul că răspândirea beneficiilor Internet-ului depinde tot mai mult de disponibilitatea accesului la Internet cu viteză mare în rândul cetățenilor și companiilor, utilizarea sporită a serviciilor de comunicații în bandă largă a fost identificat drept un obiectiv major.

În acest context, a devenit evidentă și în România necesitatea dezvoltării unui document de politică și strategie la nivel național, care să susțină dezvoltarea comunicațiilor electronice în bandă largă (engl. „broadband”), ca factor determinant în crearea societății informaționale. Această strategie, pe termen mediu, trebuie să încorporeze realitățile și perspectivele tuturor deținătorilor de interese din piață, astfel încât să poată deveni un vector de aliniere a tuturor resurselor relevante pentru promovarea serviciilor în bandă largă în România.

Documentul a fost structurat în cinci componente principale, conform direcțiilor majore de analiză:

- Definirea conceptului de comunicații electronice în bandă largă și prezentarea beneficiilor anticipate dezvoltării serviciilor de comunicații în bandă largă
- Analiza situației actuale în România
- Definirea principiilor generale și a obiectivelor strategice
- Elaborarea planului de acțiune
- Identificarea necesarului și a opțiunilor de finanțare

În faza de elaborare a opțiunilor strategice și definire a măsurilor de intervenție prioritare, au avut loc consultări cu principalele autorități competente și au fost luate în considerare sugestiile și recomandările colectate din piața în etapa de colectare a informațiilor.

Prezenta strategie este fundamentată pe baza datelor din Analiza Diagnostic – Raport asupra ofertei de servicii de comunicații în bandă largă (Roland Berger 2006) și a celor furnizate de Autoritatea Națională de Comunicații referitoare la acoperirea cu rețele de comunicații electronice în bandă largă.

I.1 Definirea conceptului de comunicații în bandă largă

Broadband-ul, dincolo de definiția sa lexicală sau cea tehnică, indiferent de mediul de transmisie (cablu, unde radio, fibră optică) sau de viteza pe care i-o atribuim, definește gradul de conectare în rețea pe care îl folosim și, implicit, cantitatea de informații la care avem acces la un moment dat.

Esența conceptului de comunicații în bandă largă, poate fi înțeleasă doar dacă aceasta este interpretată ca un set de oportunități tehnologice ce permit transmiterea rapidă a unui volum mare de date, astfel încât să se asigure accesul la o gamă largă de servicii digitale. Lărgimea benzii ce este cerută de diferite servicii on-line diferă în mod semnificativ, în funcție de acestea.

Autoritatea Națională de Comunicații (ANC) stabilește o definiție generală ce se bazează doar pe dimensiunea cantitativă a conexiunilor la Internet, precizând viteza de transfer de 144 kbps drept pragul pentru delimitarea conexiunilor în bandă largă de cele de bandă îngustă.

Pentru monitorizarea dezvoltării disponibilității accesului în bandă largă este necesară însă completarea definiției generale cu indicatori cantitativi ce pot fi schimbați gradual în funcție de modificarea caracteristicilor cererii la nivelul utilizatorului final, dar și în funcție de oferta de aplicații și servicii. Definirea uniformă și definitivă a comunicațiilor în bandă largă este îngreunată de aspecte precum dinamismul inovației tehnologice, nivelul diferit de dezvoltare pe paliere diverse, nivelul de acoperire cu rețele de infrastructură precum și diferența înregistrate în ceea ce privește popularitatea aplicațiilor.

Luând în considerare toate aceste aspecte, în procesul de furnizare a serviciilor de comunicații electronice în bandă largă se va utiliza următorul concept:

“Conexiunea în bandă largă reprezintă acel tip de comunicații electronice, care, prin intermediul unei multitudini de soluții tehnologice disponibile, asigură accesul permanent la Internet, cu o viteză de transfer de minim 1 Mbps (valoare progresiv crescătoare) și un grad de disponibilitate lunară de minim 98%, oferind gradul maxim de interactivitate și acces la întregul spectru de aplicații și conținut digital posibil a fi accesate prin intermediul Internet-ului.”

La aplicarea definiției se vor lua în considerare și următoarele caracteristici :

- valoarea vitezei de transfer de minimum 1 Mbps este una care se va actualiza periodic astfel încât să permită utilizarea tuturor aplicațiilor și conținutului digital posibil a fi accesate prin intermediul Internetului.
- Valoarea vitezei de transfer de minimum 1 Mbps se aplică pentru conexiunile în bandă largă pentru segmentul rezidențial, valoarea pentru proiectele dezvoltate de către entitățile administrației publice/operatori economici fiind de minimum 4Mbps.

Identificarea la nivel național a zonelor defavorizate din punctul de vedere al accesului la serviciul de acces la conexiuni în bandă largă se poate face la nivel de populație care nu beneficiază de acces la conexiuni în bandă largă.

Procentul de populație fără acces la conexiuni în bandă largă:

Procent	Județ	Număr de județe
50%-80%	Vâlcea , Vaslui, Mehedinți, Sălaj, Neamț, Gorj, Olt, Buzău, Brăila, Vrancea, Giurgiu, Bacău, Botoșani, Covasna, Argeș	15
40%-50%	Iași, Dâmbovița, Prahova, Ialomița, Caraș-Severin, Bihor, Satu Mare, Teleorman, Alba, Suceava, Bistrița-Năsăud, Cluj	12
20%-40%	Tulcea, Mureș, Călărași, Dolj, Arad, Hunedoara, Timiș, Galați, Sibiu, Harghita, Maramureș, Constanța, Brașov	13
13%	Ilfov	1

Astfel, luând în considerare informațiile din tabelul de mai sus și a faptului că trebuie să existe o definire exactă a zonelor în care accesul la serviciile de comunicații electronice în bandă largă este limitat din diferite circumstanțe, vom defini **zona de eșec** ca fiind orice localitate cu cel mult 10000 de locuitori, unde sunt prezenți cel mult doi furnizori de servicii de internet.

I.2 Beneficii anticipate ale dezvoltării serviciilor de comunicații în bandă largă

Beneficiile accesului la comunicațiile în bandă largă nu se concretizează prin performanțele înregistrate de către activități, acestea din urmă putând fi executate și fără acces, dar mult mai greu, într-o arie mai restrânsă, limitată geografic. Marele beneficiu este că va permite realizarea activităților într-o nouă formă. Această posibilitate, precum și influența sa asupra întregii societăți abia a început să apară. Munca la domiciliu prin intermediul sistemelor electronice de comunicații, reprezintă soluții pentru probleme precum: șomajul, transportul sau mediul. Un alt exemplu este e-educația ce oferă o alternativă la metoda tradițională de învățare, făcându-l pe aplicant să fie independent față de timpul și spațiul gestionat de instituțiile specifice, creându-se posibilitatea de a adapta ritmul de desfășurare la abilitatea și nevoia individului. Accesul la comunicațiile în bandă largă va juca, de asemenea, un rol extrem de important pentru aplicațiile ce vor apărea pe măsura apariției unor noi nevoi generate de societatea informațională și economia bazată pe cunoaștere.

Beneficiile măsurabile rezultate din accesul la comunicațiile în bandă largă, includ:

- Căutarea mai ușoară și mai rapidă a informațiilor – informația este larg accesibilă, nelimitată spațio-temporal;
- Sprijinirea educației continue neexistând bariere geografice sau sociale;
- Simplificarea relațiilor dintre cetățeni, întreprinderi, afaceri, companii, administrație publică și alte organizații;
- Crearea unor noi oportunități pe piața muncii (ex. munca la domiciliu);
- Un management mai eficient al întreprinderilor, în special cele mici și mijlocii, ce conduce la creșterea eficienței și dezvoltă competitivitatea;
- Noi oportunități cu privire la divertisment sau viața cultural;
- Îmbunătățirea calității vieții populației în zonele rurale sau defavorizate, prin sprijinirea dezvoltării zonelor defavorizate prin turism;
- Implementarea soluțiilor de telemedicină, comunicarea dintre medici în vederea schimburilor de experiență

Din punctul de vedere al tipurilor de efecte, considerăm că beneficiile comunicațiilor în bandă largă se vor face remarcate pe următoarele paliere:

Educație : Comunicațiile în bandă largă pot contribui la ridicarea valorii școlii românești prin implementarea de metode noi de predare și învățare (e-learning), posibilitatea de a comunica interactiv cu profesori și studenți din toată lumea sau de a crește gradul de specializare a angajaților la nivelul companiilor prin dezvoltarea de programe de e-Training și e-Coaching.

Totodată se deschid noi porți de cunoaștere la nivelul universităților prin posibilitatea de dezvoltare și intensificare a programelor de cercetare universitare prin unirea eforturilor între cercetători din centre diferite din România și intensificarea colaborărilor la proiecte pe plan internațional (e-working), facilitând și accelerând accesul la informații noi.

Cercetare-dezvoltare : Globalizarea și deschiderea de către marile companii a unor centre de cercetare-dezvoltare în zone cu potențial uman major, în care costurile de operare sunt reduse, presupun un schimb de informații specializate cu distribuție globală, accesul la aplicații specifice și mari generatoare de trafic de date. În același timp presupun existența unor infrastructuri de comunicații în bandă largă, precum și existența unor resurse umane cu experiență în lucrul cu noile tehnologii, inclusiv cele de comunicații.

Implementarea cu succes a tehnologiilor de comunicare are efecte tangibile în mărirea gradului de inovație prin posibilitatea de a agrega virtual resursele și ideile cele mai bune din toată lumea. Libera circulație a informației și interactivitatea sporită conduc la mărirea numărului de soluții și produse noi.

Investițiile anunțate de companii precum Infineon, Motorola, Nokia sau Ruwel în centre de cercetare și dezvoltare în România, sunt relevante pentru a ilustra potențialul sectoarelor cercetare-dezvoltare și TIC din România.

Economie : Gradul de interconectare între mediul de afaceri și cel al comunicațiilor digitale este încă într-un stadiu incipient, iar dezvoltarea unor noi modele de afaceri este dependentă de atragerea unei mase critice de utilizatori. În contextul dezvoltării actuale a României și deschiderii către economia europeană și cea globală, mediul de afaceri va deveni un consumator major de servicii broadband. În acest sens, se urmărește crearea unui efect de antrenare reciprocă pe baza căruia dezvoltarea mediului de afaceri să conducă la creșterea cererii și, implicit, la stimularea competiției și a apariției serviciilor cu valoare adăugată. În plus,

dezvoltarea sectorului broadband va putea contribui la atractivitatea României ca destinație pentru investiții străine.

Comunicațiile în bandă largă ca facilitator al dezvoltării TIC favorizează crearea de noi locuri de muncă și creșterea PIB/ locuitor, estimându-se că între 40% și 50% din creșterile de productivitate din ultimii 10 ani se datorează TIC.

În al doilea rând, comunicațiile în bandă largă permit o revoluționare a proceselor de afaceri. De exemplu nu mai e nevoie ca facilitățile de producție să fie aproape de cele de cercetare întrucât comunicarea se poate face la fel de bine și virtual în cele mai multe cazuri. Comunicațiile în bandă largă contribuie de asemenea la dezvoltarea e-business, cu avantaje majore prin reducere semnificativă a costurilor de tranzacționare și intensificare a vitezei interacțiunilor dintre firme.

Activități cultural-recreative : Comunicațiile electronice în bandă largă pot avea un impact semnificativ asupra activităților culturale precum și a celor recreative, prin oferirea unei accesibilități ridicate, schimbarea comportamentului de consum precum și prin oferirea accesului la un număr mare de opțiuni. De asemenea, pe măsura creșterii performanțelor comunicațiilor în bandă largă, interactivitatea mediilor on-line crește atrăgând utilizatorii.

Din punctul de vedere al principalelor zone de influență, beneficiile comunicațiilor în bandă largă se regăsesc la nivelul administrației publice, companiilor private, comunităților și al cetățeanului de rând.

Prin facilitarea accesului atât internațional cât și național, cât și prin posibilitatea diseminării rapide de conținut, comunicațiile în bandă largă pot constitui un vector pentru promovarea valorilor culturale și diversității în contextul României (importanța patrimoniului cultural românesc este recunoscută inclusiv prin includerea unor obiective precum Delta Dunării, Mănăstirile din Moldova, Centrul istoric al Sighișoarei, Fortărețele dacice din munții Orăștie etc. în patrimoniul cultural mondial de către UNESCO). Astfel, se pot dezvolta baze de date informatice (**e-Turism, e-Cultura**), care să favorizeze dezvoltarea conținutului digital de tip cultural, inclusiv în domeniul turismului prin introducerea informațiilor necesare promovării atracțiilor naționale, contribuind la creșterea valorilor românești cât și a numărului de turiști.

Administrația publică : Administrația publică este furnizoare de informații publice, servicii precum colectarea taxelor, educație și sănătate etc., toate de o importanță majoră pentru cetățeni. Tehnologiile și comunicațiile în bandă largă pot

îmbunătăți eficiența și flexibilitatea administrației publice, pot contribui la creșterea disponibilității și accesului la servicii guvernamentale.

Dezvoltarea de către administrația publică a acelor servicii electronice îndreptate către necesitățile cetățeanului, pentru eficientizarea timpului acestuia, privind plata taxelor locale și administrative, a transmiterii de cereri și a primirii răspunsului în format electronic și a prezentării de informații utile în ceea ce privește obținerea de avize și autorizații(**e-Guvernare** și **e-Administrație**) precum și eficientizarea serviciilor de sănătate publică prin realizarea de baze de date la nivel național privind starea de sănătate a pacienților din spitale și la nivelul cabinetelor medicale(**e-Sanatate**) și a dezvoltării de servicii de tip telemedicină ce duc la monitorizarea permanentă a stării de sănătate a bolnavilor de inimă diabet și alte afecțiuni, precum și a persoanelor cu handicap.

Companiile private : Pentru companii broadband-ul reprezintă un facilitator al aplicațiilor și practicilor de tip **e-Business**, creând noi oportunități de afaceri și ajutând companiile să obțină creșteri de productivitate bazate pe o îmbunătățire a accesului la informații și a tranzacțiilor. Atât pentru companii cât și pentru angajați comunicațiile în bandă largă au rolul de a diminua importanța localizării prin permiterea stabilirii unor sedii în localități mici, rurale sau izolate precum și prin facilitarea teleworking-ului.

Pentru companiile românești dezvoltarea comerțului electronic poate aduce avantaje importante în sensul reducerii semnificative a costurilor de tranzacționare și intensificării vitezei de interacționare cu partenerii de afaceri. În al doilea rând, comunicațiile în bandă largă permit o revoluționare a proceselor de afaceri, contribuind la creșterea competitivității companiilor românești în zona Europei Centrale și de Est (ECE), dar și la nivel global (facilitând internaționalizarea companiilor locale, descentralizarea funcțiilor întreprinderilor precum producția, activitatea de marketing etc.).

Comunități : Pentru comunitățile mici, rurale sau izolate dezvoltarea comunicațiilor în bandă largă poate favoriza integrarea economică și socială prin facilitarea accesului la bunuri și servicii noi, superioare, precum și oportunități de participare la economia digitală sau societatea informațională.

Pentru consumatorul obișnuit, în afara facilităților oferite de comunicațiile în bandă largă deja menționate (precum e-Education, teleworking etc.), efectele benefice se concretizează și în acces crescut la conținut interactiv, interconectarea diferitelor echipamente (fie că au sau nu funcțiunea de bază de comunicare) sau personalizarea consumului.

II. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE

II.1 Privire de ansamblu asupra situației existente pe piața serviciilor de comunicații în bandă largă

În ultimii doi ani la nivelul pieței de comunicații electronice a fost înregistrată o evoluție remarcabilă în ceea ce privește furnizarea serviciilor de internet. Dacă la jumătatea anului 2006 se înregistra un număr de 2,66 milioane conexiuni de acces la internet, la jumătatea anului 2008 acest număr se ridica la valoare de 9,25 milioane cu aproximativ 3,5 ori mai multe conexiuni.

Această creștere deosebită se datorează unui cumul de factori economici și sociali: dezvoltarea tehnologică a dus la o micșorare semnificativă a costurilor de achiziționare a computerelor personale iar informația disponibilă la nivelul rețelelor de internet precum și dezvoltarea continuă a serviciilor ce utilizează ca suport internetul au creat pentru tineri un trend și chiar un mod de viață

Toate acestea au făcut ca pe o perioadă atât de scurtă să se înregistreze această creștere semnificativă a conexiunilor de acces la internet și în special la cele în bandă largă.

Datele statistice privind piața de comunicații electronice din România în prima jumătate a anului 2008, raportate Autorității Naționale pentru Comunicații de către furnizori, indică un ritm anual de creștere susținut a numărului de conexiuni de acces la Internet în bandă largă. Conform datelor raportate de către furnizorii de internet, la nivelul lunii iunie 2008, în România, se înregistrau aproximativ 2,27 milioane de conexiuni de acces la Internet în bandă largă furnizate la puncte fixe, cu 760.000 mai multe decât în perioada similară a anului 2007 (1,51 milioane) și 1,42 milioane conexiuni de acces la internet în bandă largă furnizate la puncte mobile, cu 420.000 mai multe față de perioada similară a anului 2007(1 milioane).

Tabel 1: Dinamica numărului total de conexiuni de acces la internet, în funcție de modalitatea de conectare și de viteza de acces, în perioada 30.06.2006-30.06.2008
Sursă : ANC

Indicator	30.06.2006 abs. (mil.)	31.12.2006 abs. (mil.)	30.06.2007 abs. (mil.)	31.12.2007 abs. (mil.)	30.06.2008 abs. (mil.)
CONEXIUNI LA PUNCTE FIXE					
Conexiuni de acces în bandă largă la puncte fixe (acces dial-up ISDN, acces dedicat)	0,69	1,09	1,51	1,95	2,27
Conexiuni de acces în bandă îngustă la puncte fixe (acces dial-up PSTN, acces dedicat în bandă îngustă)	0,38	0,34	0,33	0,20	0,02
CONEXIUNI ACTIVATE LA PUNCTE MOBILE					
Conexiuni de acces în bandă largă la puncte mobile – abonamente pentru acces la internet și utilizatori telefonie mobilă pe bază de abonament cu acces la internet prin EDGE, CDMA, EV-DO, 3G ⁵⁰	0,50	0,68	0,82	1,06	1,10
Conexiuni de acces în bandă îngustă la puncte mobile – abonamente pentru acces la internet și utilizatori telefonie mobilă pe bază de abonament cu acces la internet prin CSD, GPRS ⁵¹	0,97	1,19	1,91	2,40	2,55
Conexiuni de acces în bandă largă la puncte mobile – cartele preplătite pentru acces la internet prin EV-DO și utilizatori telefonie mobilă pe bază de cartele preplătite cu acces la internet prin EDGE, 3G ⁵²	0,06	0,20	0,18	0,31	0,32
Conexiuni de acces în bandă îngustă la puncte mobile – utilizatori telefonie mobilă pe bază de cartele preplătite cu acces la internet prin GPRS ⁵³	0,06	0,20	2,47	3,20	2,99

Tabel 2: Dinamica numărului de conexiuni de acces la internet în bandă largă furnizate la puncte fixe, în funcție de suportul utilizat, în perioada 30.06.2006 – 30.06.2008

Sursă:ANC

Indicator	30.06.2006		31.12.2006		30.06.2007		31.12.2007		30.06.2008	
	abs. (mil.)	evol. (%)	abs. (mil.)	evol. (%)	abs. (mil.)	evol. (%)	abs. (mil.)	evol. (%)	abs. (mil.)	evol. (%)
Nr. total conexiuni de acces la internet în bandă largă la puncte fixe, din care:	0,69	+82	1,09	+58	1,51	+39	1,95	+29	2,27	+16
- acces dial-up ISDN	0,0005	-20	0,0002	-57	0,0001	-38	0,0001	-35	0,0003	+191
- acces dedicat, din care:	0,69	+82	1,09	+58	1,51	+39	1,95	+29	2,27	+16
a) cablu coaxial	0,33	+32	0,39	+20	0,41	+4	0,44	+7	0,44	+1
b) fibră optică	0,04	+159	0,05	+32	0,07	+27	0,08	+23	0,09	+8
c) radio, din care:	0,01	+46	0,02	+50	0,03	+88	0,03	+1	0,03	-4
c1) conexiuni radio standard (de tip „FWA”)	0,007	n/a	0,01	+31	0,01	+6	0,01	-3	0,01	+2
c2) conexiuni Wi-Fi	0,004	n/a	0,01	+94	0,02	+185	0,02	+2	0,02	-6
c3) conexiuni WiMax	-	-	-	-	-	-	0,00	-	0,00	-
c4) alte tipuri de conexiuni radio	0,0006	n/a	0,0004	-35	0,0004	+12	0,001	+38	0,0004	-31
d) xDSL (fire metalice torsadate, alte suporturi)	0,05	+516	0,10	+118	0,18	+79	0,36	+108	0,51	+40
e) cablu UTP/FTP, satelit, alte mijloace, din care:	0,26	+170	0,53	+101	0,83	+57	1,03	+24	1,19	+16
e1) cablu UTP / FTP	0,26	n/a	0,52	+100	0,83	+58	1,03	+25	1,19	+16
e2) satelit	0,0001	n/a	0,0001	+159	0,0002	+65	0,0002	-14	0,001	+155
e3) alte mijloace ⁶³	0,001	n/a	0,002	+212	0,003	+27	0,001	-75	0,0005	-36

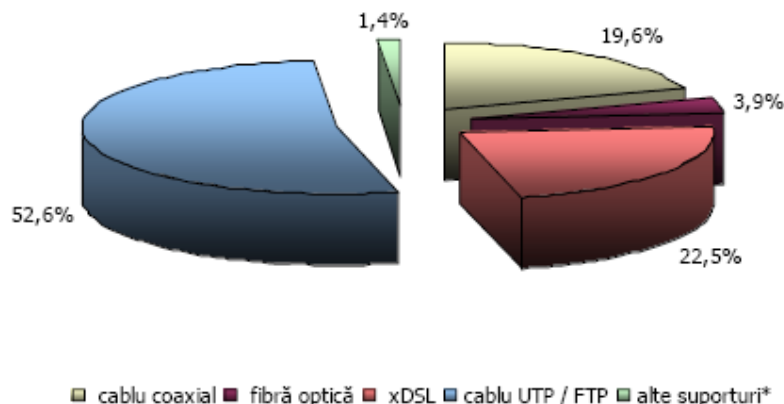
63 Indicatorul cuprinde nr. conexiuni utilizând ca suporturi: linii închiriate pe suport de fire metalice torsadate, linii de transport a energiei electrice (cablu electric);

Sursă:ANC

Se remarcă faptul că, în perioada 30 iunie 2007 – 30 iunie 2008, numărul de conexiuni în bandă largă prin xDSL a crescut cu 190%, în timp ce numărul de conexiuni în bandă largă contractate de utilizatorii casnici a crescut cu 53%. Ponderea cea mai mare în numărul total de conexiuni de acces dedicat la internet în bandă largă la puncte fixe o dețin în continuare conexiunile prin cablu UTP/ FTP (52,5%), urmate de conexiunile xDSL (22,5%) și de conexiunile prin cablu coaxial (19,6%).

Figura 1: Structura numărului total de conexiuni de acces dedicat la internet, în funcție de suportul utilizat, la 30.06.2008

Sursă: ANC

* acces radio, acces satelit, acces linii închiriate de Cu

Datele publicate de către Comisia Europeană arată că, în ciuda diminuării perspectivelor de creștere economică în general, dezvoltarea internetului broadband a continuat în ultimul an la nivelul UE, cu o creștere de 19,23% în perioada iulie 2007 iulie 2008. La 1 iulie 2008, în UE existau peste 107 milioane de linii broadband fixe, dintre care 17 milioane au fost adăugate începând cu iulie 2007. Cea mai mare rată de creștere s-a înregistrat în Malta (6,7 linii la 100 de locuitori), urmată de Germania (5,1 la 100 de locuitori) și de Cipru (4,9 la 100 de locuitori) și cea mai mică în Finlanda (1,9 la 100 de locuitori) și Portugalia (1,0 la 100 de locuitori). Danemarca, Țările de Jos, Suedia, Finlanda, Regatul Unit, Luxemburg, Belgia, Franța și Germania se au atins o rată de penetrare de 25%, conform statisticilor OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) din iunie 2008.

În România, rata de penetrare a serviciilor de comunicații în bandă largă continuă să crească în 2008, însă este în continuare una dintre cele mai scăzute din Uniunea Europeană - 10,52% la nivelul populației și 27,04% la nivel de gospodărie. Mai multe motive au condus la această situație, și anume: liberalizarea târzie a pieței (2003), lansarea târzie a DSL (la sfârșitul anului 2005), utilizarea redusă a computerelor personale (doar 35% din gospodării au acces la PC), o arie de acoperire redusă a serviciilor de comunicații electronice în bandă largă (30% din populație locuiește în orașe fără acoperire a serviciilor de comunicații în bandă largă) și venituri reduse, în special, în zonele rurale¹.

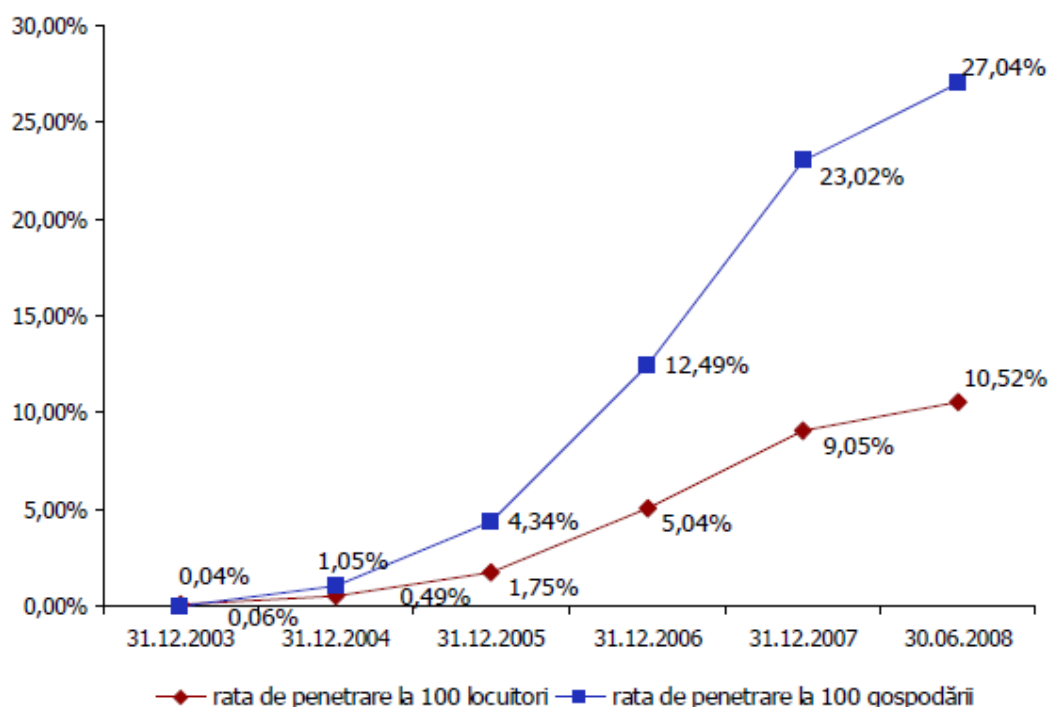
Tabel 3: Evoluția ratei de penetrare a conexiunilor de acces dedicat la internet în bandă largă în perioada 31.12.2003 – 30.06.2008
Sursă: ANC

	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	30.06.2008
Nr. total conexiuni de acces dedicat la internet în bandă largă (mil.)	0,01	0,10	0,38	1,09	1,95	2,27
Rata de penetrare la 100 locuitor⁶⁶ (%)	0,06	0,49	1,75	5,04	9,05	10,52
Nr. conexiuni de acces dedicat la internet în bandă largă furnizate clienților persoane fizice (mil.)	0,003	0,08	0,32	0,91	1,69	1,98
Rata de penetrare la 100 gospodării⁶⁷ (%)	0,04	1,05	4,34	12,49	23,02	27,04

⁶⁶ Rata de penetrare conexiunilor de acces dedicat la internet în bandă largă, la 100 locuitori = nr. conexiuni de acces dedicat la internet în bandă largă / populația României*100; populația = 21.680.974 pentru 2003-2004, 21.673.328 la 30 iunie 2005, 21.623.849 la 31 decembrie 2005, 21.610.200 la 30 iunie 2006, 21.584.365 la 31 decembrie 2006, 21.565.112 la 30 iunie 2007, 21.537.563 la 31 decembrie 2007, respectiv 21.528.627 la 30 iunie 2008 (Sursa: INS);

⁶⁷ Rata de penetrare conexiunilor de acces dedicat la internet în bandă largă la 100 gospodării = nr. conexiuni de acces dedicat la internet în bandă largă / nr. de gospodării din România*100; nr. de gospodării = 7.320.202 (sursa: INS, Recensământul populației și al locuințelor, 18-27 martie 2002);

Figura 2: Evoluția ratei de penetrare a conexiunilor de acces dedicat la internet în bandă largă în perioada 31.12.2003 – 30.06.2008
Sursă: ANC

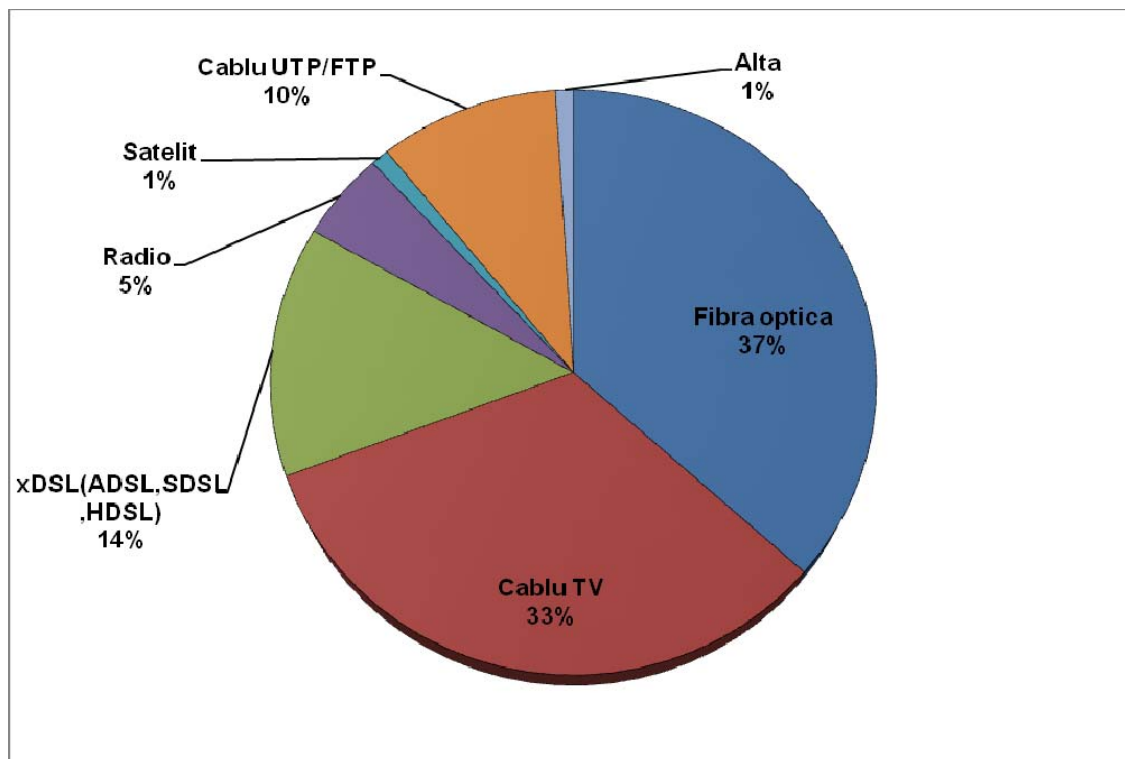
Din numărul total al conexiunilor de acces dedicat la internet procentul semnificativ îl dețin cele realizate pentru persoane fizice, aproximativ 87%, restul, dar nu de neglijat îl reprezintă conexiunile realizate la nivelul persoanelor juridice.

Tabel 4: Structura numărului total de conexiuni de acces dedicat la internet, în funcție de categoria de clienți. Evoluție în perioada 30.06.2006-30.06.2008
Sursă: ANC

Indicator (mil.)	30.06.2006		31.12.2006		30.06.2007		31.12.2007		30.06.2008	
	<128kbps	≥128kbps	<128kbps	≥128kbps	<128kbps	≥128kbps	<128kbps	≥128kbps	<128kbps	≥128kbps
Nr. total conexiuni acces dedicat la internet, din care:	0,12	0,69	0,12	1,09	0,01	1,51	0,003	1,95	0,001	2,27
a) abonați-persoane fizice	0,11	0,56	0,11	0,91	0,01	1,30	0,002	1,69	0,0007	1,98
b) abonați-persoane juridice	0,01	0,12	0,01	0,17	0,002	0,22	0,001	0,26	0,0004	0,29

În ceea ce privește piața conexiunilor dedicate de acces la Internet la nivelul companiilor și instituțiilor, ea este dominată de conexiunile prin cablu TV și fibră optică. Astfel 37% din numărul total de conexiuni dedicate de acces existente în companiile și instituțiile selectate sunt conexiuni pe suport fibră optică, în timp ce 33% sunt pe suport cablu TV. Urmează conexiunile dedicate de tip xDSL (14%) și cele prin cablu UTP/FTP (10%).

Figura 3: Conexiuni dedicate de acces la Internet în funcție de tipul de infrastructura, existente în companii și instituții
Sursă: ANC

Referitor la tipurile de abonamente utilizate, majoritatea companiilor și instituțiilor (86%) în care există conexiune dedicată de acces la Internet are abonament lunar cu trafic nelimitat, în timp ce în 7% din companii și instituții se utilizează abonamente lunare cu trafic limitat și plata traficului suplimentar.

Conform datelor furnizate de către ANC pentru următoarea perioadă există intenția la nivelul companiilor și instituțiilor de a achiziționa o conexiune în bandă largă la o viteză de transfer mai mare, această intenție situându-se la nivelul companiile mici la o valoare de 16-17% și la o valoare mai mică de 9% în rândul companiile mari, cu peste 50 de angajați. Totodată 57% dintre aceste companii vor opta pentru achiziționarea unei conexiuni de acces dedicat (în care cea mai mare pondere o au conexiunile prin fibră optică urmate de cele prin cablu TV).

II.2 Analiza SWOT

Puncte forte

- dinamica accelerată a numărului de conexiuni broadband;
- penetrarea în ascensiune puternică a telefoniei mobile (123% acoperire);
- rata ridicată a penetrării rețelelor CaTV (75% acoperire);
- nivel în creștere al competiției pe segmente majore;
- paleta de soluții tehnologice disponibile este în creștere;
- rețelele interurbane de transport de date sunt bine dezvoltate;
- costul de achiziție al terminalelor (PC-uri, laptop-uri, telefoane mobile *smartphone*, etc) este relativ scăzut în comparație cu anii anteriori.

Puncte slabe

- ratele de penetrare și de utilizare ale Internetului sunt scăzute în raport cu media la nivel European;
- diferențele majore între ratele de penetrare ale rețelelor broadband în mediul urban și cele din rural;
- probleme de acces pe bucla locală (implementarea accesului necondiționat pe bucla locală, procesul de sistematizare a rețelelor locale pozate aerian);
- disponibilitatea redusă a conținutului informațional local și a aplicațiilor publice relevante;
- rata de penetrare considerabil mai mică și gradul mult mai redus de dezvoltare a rețelei fixe ale fostului monopolist în comparație cu alte state membre ale Uniunii Europene;
- volumul investițiilor poate înregistra o scădere pe fondul crizei economice actuale;
- lipsa unei abordări comune la nivel guvernamental în implementarea proiectelor, fapt de natură a conduce la suprapuneri și risipiri a resurselor publice.

Oportunități

- avantajul dezvoltării târzii: perioada dominației conexiunilor în bandă îngustă poate fi diminuată semnificativ;
- posibilitățile de valorificare a cererii potențiale ridicate - agregarea cererii publice, apariția de noi clienți corporativi;
- caracteristicile pozitive ale consumatorilor - deschiderea către servicii inovative, alfabetizare digitală ridicată a tinerilor;
- disponibilitatea în creștere a surselor de finanțare;
- creșterea penetrării conexiunilor în bandă largă la nivelul populației, a sectorului public și privat, încurajează dezvoltarea de conținut.

Amenințări

- lipsa de aplicații și conținut local, dar și nivelul insuficient de alfabetizare digitală și cunoașterea beneficiilor;
- procentul ridicat al populației aflate în mediul rural limitează dezvoltarea accesului, datorită rentabilității limitate/negative;
- adâncirea decalajului digital, prin concentrarea ofertei pe zonele urbane, cu densități ridicate ale populației;
- amplificarea diferențelor față de statele UE, în lipsa implementării unor politici/reglementări adecvate.

Analiza SWOT a pieței serviciilor broadband indică faptul că, deși există o serie de avantaje și oportunități pentru dezvoltarea acestor servicii, în lipsa unor măsuri de intervenție adaptate la problemele existente în România, există riscuri semnificative de adâncire a decalajului digital și la amplificarea diferențelor față de statele Uniunii Europene.

III. PRINCIPII GENERALE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE

III.1. Principii generale

Principiile de acțiune, care au stat la baza elaborării prezentului document de strategie, au avut în vedere modelele europene utilizate în cadrul strategiilor de broadband dezvoltate de statele membre ale Uniunii Europene, ca răspuns la inițiativa „eEurope”, însă au ținut cont și de specificul pieței din România.

Planul strategic guvernamental își propune accelerarea ritmului de dezvoltare a serviciilor de comunicații în bandă largă (identificate drept unul dintre cei mai importanți facilitatori ai modernizării societății și creșterii gradului de competitivitate a economiei), prin încurajarea acelor activități care să ducă la diminuarea acelor zone identificate drept zone de eșec. Cu alte cuvinte, strategia propune un set de recomandări care vizează îmbunătățirea situației anumitor activități care au influență asupra dezvoltării serviciilor de comunicații în bandă largă, activități care în lipsa unei intervenții din partea statului, ar fi cunoscut un ritm de dezvoltare (mult) mai redus.

Prin crearea de infrastructură și oferirea accesului în bandă largă în condiții de concurență, a fost avută în vedere înlăturarea anumitor bariere de acces la serviciile broadband. Unul dintre principiile care au stat la baza acestei abordări sunt garantarea **accesului liber** la o gamă cât mai largă de servicii cu o mare disponibilitate geografică și socială. Aceasta presupune în principal **existența unei piețe libere**, garantată prin respectarea **principiului nediscriminării** în ceea ce privește tratamentul aplicat furnizorilor de rețele sau servicii de comunicații electronice și încurajarea unei **piețe concurențiale** în ceea ce privește diversitatea ofertei, tarifele și calitatea serviciilor. Ca atare, strategia națională de comunicații în bandă largă recunoaște importanța mecanismelor de piață în dezvoltarea serviciilor broadband.

La baza stabilirii unei piețe libere și concurențiale se regăsește și **principiul fundamental al neutralității tehnologice**, care asigură existența unei diversități de soluții și tehnologii capabile să satisfacă nevoile specifice de comunicații ale grupurilor diferite de utilizatori și oferă posibilitatea de alegere a celei mai eficiente metode de comunicații într-o situație dată. Tocmai pentru a putea respecta acest

principiu, formula de intervenție din partea statului va fi mai curând una indirectă (prin reglementări și stimuli) și selectivă (acțiuni concentrate și prioritizate).

Aceasta multitudine de resurse comunicaționale este cu atât mai valoroasă având în vedere rapiditatea cu care se schimbă și evoluează societatea și implicit și nevoile acesteia de comunicare și informare. De asemenea, date fiind perioadele relativ îndelungate de timp pentru a dezvolta și implementa soluții tehnice viabile, este necesară încurajarea diversității tehnologice pentru a permite ca, înainte ca o anumită nevoie de comunicare să devină stringentă, să existe deja mai multe soluții capabile să o adreseze.

Pentru a se asigura o alocare optimă a resurselor disponibile și o distorsiune minimă a mecanismelor pieței, este necesară respectarea **principiului proporționalității**. Cu alte cuvinte, intensitatea acțiunilor întreprinse trebuie să corespundă profunzimii problemei identificate, iar selectarea instrumentelor de acțiune trebuie făcută pe baza celui mai redus efort necesar dintre toate alternativele disponibile care pot îndeplini în mod eficient obiectivul vizat.

În vederea absorbției cu maximă eficiență a fondurilor guvernamentale disponibile pentru implementarea programului broadband de dezvoltare a serviciilor de comunicații în bandă largă, soluțiile adoptate trebuie să asigure respectarea **principiului utilizării eficiente a resurselor** în sensul evitării suprapunerii acestora. Se remarcă astfel necesitatea coordonării comune a tuturor proiectelor guvernamentale în domeniul comunicațiilor broadband de către o singură autoritate, capabilă să gestioneze toate inițiativele întreprinse în cadrul programului și să asigure **evitarea suprapunerii activităților și resurselor**.

Setul de opțiuni strategice identificate vor urmări stabilirea unui echilibru între necesitatea oferirii unor stimulente pentru dezvoltarea infrastructurii în zonele defavorizate și **principiul minimei intervenții din partea autorităților**. În acest fel, vor fi încurajate investițiile private, promovarea concurenței și reducerea prețurilor ca urmare a dezvoltării nivelului competitiv în domeniul comunicațiilor broadband.

Un alt principiu important îl reprezintă **asigurarea dezvoltării atât a infrastructurii cât și a serviciilor pentru a genera așa-numitul „cerc virtuos”** - crearea de rețele, urmată de stimularea cererii de servicii prin dezvoltarea de conținut nou,

conducând la o cerere nouă de comunicații în bandă largă, care va justifica investiții în infrastructură, iar ciclul se reia.

De asemenea, se va avea în vedere respectarea **dreptului universal la accesul la mijloace electronice de comunicații și promovarea intereselor specifice ale utilizatorilor cu dizabilități sau nevoi speciale** pentru a obține un maxim de beneficii de pe urma serviciilor broadband în sensul includerii sociale a acestora și al **egalității șanselor**. Urmând același principiu al egalității șanselor, se va urmări în același timp **respectarea și promovarea diversității culturale și lingvistice**.

Nu în ultimul rând, este preferabil ca soluțiile propuse să permită încurajarea reală a participanților de a contribui la implementarea strategiei de broadband, în sensul ca avantajele de care pot beneficia acești participanți să fie mai mari sau cel puțin egale cu costurile asociate participării, respectându-se **principiul profitabilității activităților comerciale**.

III.2. Obiective

Pentru a se asigura succesul strategiei de comunicații în bandă largă au fost identificate și formulate o serie de obiective clare și cuprinzătoare, pentru a orienta eficient activitățile și resursele proiectului. Obiectivele au fost grupate în jurul a trei piloni fundamentali care pot fi implementați printr-un mix de metode de intervenție. Astfel, pilonii principali în jurul cărora a fost dezvoltată strategia se referă în mod special la asigurarea accesului la servicii broadband, furnizarea de conținut relevant și asigurarea pre-condițiilor necesare de informare, educare și securitate.

Pornind de la pilonii fundamentali ai strategiei a fost dezvoltat un set de indicatori însoțiți de valori-țintă aferente, în vederea evaluării impactului asupra principalelor categorii de beneficiari vizate. Aceste ținte concrete reprezintă praguri de referință care vor fi utilizate în monitorizarea progresului înregistrat, fiind specifice și măsurabile pentru a permite o dozare corectă a efortului, precum și recalibrarea periodică a resurselor investite.

Tabel 5: Tipuri de indicatori utilizați pentru fiecare pilon strategic și categorie principală de beneficiari

Pilonii strategiei	Indivizi	Companii	Administrație publică
Asigurarea accesului la broadband	- rata de penetrare a calculatoarelor în rândul populației - rata de penetrare a conexiunilor în bandă largă în rândul populației	- rata de penetrare a calculatoarelor în rândul companiilor - rata de penetrare a conexiunilor în bandă largă în rândul companiilor	- % calculatoarele administrației publice cu acces la conexiune în bandă largă; - rata de penetrare a clădirilor publice cu conexiune în bandă largă.
Furnizarea de conținut relevant	- procent din populație care utilizează servicii on-line - numărul de utilizatori ai serviciilor e-learning	- % companiilor cu site web propriu - % companii care utilizează aplicații de tip e-Business	- numărul de servicii e-Administrație disponibile pe fiecare domeniu relevant de activitate - solicitări sau formulare procesate on-line
Asigurarea (pre-) condițiile:informare, educare, securitate	- gradul de alfabetizare digitală a populației	- % angajați cu experiență în utilizarea calculatoarelor și Internetului	- gradul de alfabetizare digitală a administrației publice

Pe baza obiectivelor formulate anterior elaborării strategiei pe baza unei analize preliminare (dezvoltarea echilibrată a infrastructurii, creșterea disponibilității și a gradului de utilizare a serviciilor, încurajarea dezvoltării conținutului informațional sau asigurarea unui cadru adecvat care să permită îmbunătățirea mediului concurențial și investițional) și în urmă analizei diagnostic a pieței de comunicații în bandă largă, au fost identificate 10 obiective strategice: patru obiective generale și șase obiective specifice.

Obiectivele generale ale strategiei sunt:

- Creșterea ratei de penetrare, la nivelul gospodăriilor, a conexiunilor în bandă largă până la 40% în 2010 și de 80% în 2015;
- Creșterea ratei de acces la serviciile de comunicații electronice de bandă largă la nivelul populației de minim 100% până în 2015
- Conectarea și creșterea gradului de utilizare a serviciilor în bandă largă la nivelul IMM-urilor;
- Creșterea ratei de penetrare a serviciilor de comunicații electronice de bandă largă pentru zonele dezavantajate din punct de vedere al accesului.
- Creșterea ofertei de servicii on-line pentru sectorul guvernamental și cel de afaceri.

Obiectivele specifice se referă atât la stimularea cererii, cât și a ofertei de servicii de comunicații electronice de bandă largă în sectorul public și privat:

- Conectarea instituțiilor publice (agregarea cererii publice)
- Creșterea utilizării în domeniul public
- Conectarea și creșterea utilizării în cazul IMM-urilor
- Sporirea accesibilității serviciilor
- Dezvoltarea de conținut și aplicații
- Educarea consumatorilor și incluziunea grupurilor de utilizatori defavorizați

III.3. Indicatori de monitorizare

Implementarea măsurilor corespunzătoare fiecărui obiectiv în parte va fi monitorizată prin intermediul unor indicatori specifici.

În definirea indicatorilor s-a ținut cont de următoarele principii:

- Indicatorii cheie trebuie să permită monitorizarea progresului realizat în demersul de atingere a obiectivelor fundamentale ale strategiei naționale de comunicații în bandă largă
- Indicatorii cheie trebuie să ofere o imagine de ansamblu clară asupra dezvoltării sectorului și indicații în ceea ce privește acțiunile necesare pentru accelerarea progresului (dacă este cazul)
- Indicatorii cheie trebuie să fie clar definiți și măsurabili/cuantificabili pentru ca ulterior să poată constitui un instrument de monitorizare/management al performanței dezvoltării sectorului de comunicații în bandă largă
- Indicatorii trebuie să fie transparenți, suficient de ușor de explicat și de înțeles (inclusiv în cazul unor indicatori compoziți)

Tabel 6 :Indicatorii¹ de monitorizare și valorile țintă aferente

INDICATOR		ȚINTĂ PROPUSĂ	ȚINTĂ PROPUSĂ
	2007	2010	2015
Rata de penetrare a conexiunilor în bandă largă la nivelul gospodăriilor	8	40	80
Rata de acces a serviciilor în bandă largă la nivelul populației	10,5 (2008)	40	100
Procentul persoanelor care utilizează Internetul pentru interacțiunea cu autoritățile publice	2.6	10	50

Procentul de utilizare a serviciilor de tip e-government de către persoanele fizice (cererea) în total	5	20	50
Rata operațiunilor comerciale on-line (e-commerce)	1.2	5	40
Rata calculatoarelor disponibile la nivelul gospodăriilor	26 (anul 2006)	40	60
Procentul persoanelor care au utilizat Internetul în scop educațional și de formare	2.3 (anul 2006)	10	40
Rata de penetrare a conexiunilor în banda largă în rândul companiilor	59	70	100

1. Indicatorii vor fi colectați pe trei paliere distincte : urban, suburban și rural.

De asemenea, în vederea evaluării dinamicii investițiilor în proiectele de infrastructură de tip broadband se va monitoriza numărul de proiecte și sursa de finanțare aferentă în funcție de arealul geografic.

Valorile țintă ale indicatorilor propuși spre utilizare au fost stabilite împreună cu deținătorii de interese din piață. Aceștia se vor implica activ și în procesul de validare și ajustare a prioritizării inițiativelor pentru implementarea strategiei de comunicații în bandă largă în cadrul consultărilor cu Grupul de lucru pentru implementarea strategiei naționale de dezvoltare a comunicațiilor în bandă largă, constituit conform măsurilor stabilite la punctul IV.1. din prezentul document.

Un accent special se va pune pe extinderea zonei de acoperire a comunicațiilor de bandă largă la zonele dezavantajate. O primă indicație a succesului înregistrat în această direcție o va constitui numărul de proiecte derulate în zonele dezavantajate și, implicit, numărul de comunități conectate din zonele dezavantajate care beneficiază de servicii de comunicații de bandă largă în urma implementării strategiei. Desigur, pentru a deține o perspectivă de ansamblu asupra gradului global de conectivitate înregistrat în aceste zone la nivel național, acești indicatori vor fi raportați la numărul total de comunități identificate a fi dezavantajate, în vederea unei estimări corecte a eforturilor necesare a fi depuse în continuare pentru atingerea obiectivelor propuse.

IV. PLANUL DE ACȚIUNE

IV.1 Implicații organizaționale ale strategiei

Planul strategic recunoaște inițiativele cu impact asupra dezvoltării serviciilor broadband întreprinse până în prezent, subliniind importanța continuării eforturilor în direcția vizată precum și necesitatea coordonării/subsumării acestor eforturi obiectivelor generale ale strategiei.

În procesul de analiză a pieței și de elaborare a recomandărilor, s-a constatat existența unei serii de inițiative întreprinse de diverse instituții ale statului, care influențează direct sau indirect evoluția serviciilor de comunicații în bandă largă. Aceste acțiuni contribuie la satisfacerea condițiilor pentru o adopție la scară largă a conexiunilor broadband la Internet, fie în ceea ce privește accesul, fie pe partea conținutului digital.

Gestionarea lor de către entități diverse conduce însă la duplicarea eforturilor în multe situații, lăsând neexploatate potențialele sinergii, precum și la implementarea unor soluții neharmonizate din punct de vedere tehnologic. În plus, nu există o privire de ansamblu asupra tuturor acestor inițiative, rezultatul fiind o lipsă de transparență asupra oportunităților pe care ele le oferă, atât din perspectiva potențialilor beneficiari cât și chiar a autorităților.

Pornind de la aceste observații se consideră oportună înființarea unei entități operaționale speciale cu rolul de a implementa strategia guvernamentală de dezvoltare a serviciilor de comunicații în bandă largă.

Un astfel de exemplu reprezentativ este cazul Italiei, unde în urma strategiei de dezvoltare a comunicațiilor în bandă largă au fost înființate două entități pentru implementarea strategiei:

- **Infratel Italia**, companie înființată de Ministerul Comunicațiilor și responsabilă pentru implementarea inițiativelor de promovare a dezvoltării infrastructurii de comunicații în bandă largă și eliminarea decalajului tehnologic între regiuni
- **Innovazione Italia**, companie înființată de Ministerul Inovațiilor și responsabilă pentru implementarea inițiativelor de dezvoltare a aplicațiilor cu conținut digital și a serviciilor broadband

Exemple relevante în această direcție se regăsesc în alte state membre ale UE, precum : Irlanda, Ungaria și Finlanda.

În cazul Finlandei, grupul de lucru responsabil cu implementarea strategiei de dezvoltare a comunicațiilor în bandă largă a fost format din: Ministerul de Interne, Ministerul de Finanțe, Ministerul Educației, Ministerul Industriei și Comerțului, FICORA (Finnish Communications Regulatory Authority), Autoritatea de Concurență finlandeză, Agenția pentru Protecția Consumatorilor, Confederația Industrială finlandeză (Confederation of Finnish Industries), Fi-Com (Finnish Federation for Communications and Teleinformatics) și Autoritățile finlandeze Locale și Regionale.

În Ungaria implementarea strategiei naționale de comunicații în bandă largă și asigurarea răspândirii comunicațiilor electronice în bandă largă, este asigurată de consorțiul Telkes Tanácsadó Rt., Colosseum Budapest Kft. și Ariosz Kft.

În cazul Irlandei, a fost selectată prin licitație o companie, parte componentă a Hutchison Whampoa, companie ce este responsabilă cu administrarea Planului Național de Broadband și care are drept scop furnizarea serviciilor în bandă largă în acele zone neacoperite încă (zone defavorizate).

În România, rolul de entitate operațională va reveni *Grupului de lucru* constituit prin hotărâre a Consiliului interministerial pentru Promovarea Societății Informaționale, grup care va monitoriza implementarea proiectelor privind dezvoltarea infrastructurii de comunicații electronice în bandă largă ca suport pentru promovarea serviciilor informaționale. Entitatea va funcționa ca interfață între diversele autorități/instituții deținătoare de interese în derularea proiectelor colectând reacții de la acestea și asigurând minimizarea costurilor de tranzacționare. Totodată, această entitate operațională va asigura platforma de comunicare/interfață cu părțile implicate din piață în formula unui punct unic de gestionare a relațiilor cu acestea în privința sectorului de comunicații în bandă largă.

Pentru îndeplinirea obiectivelor la nivel național, Grupul de lucru va desfășura următoarele acțiuni:

1. stabilirea direcțiilor strategice pentru trecerea la societatea informațională în România;
2. monitorizarea implementării proiectelor de infrastructură și servicii de broadband mai mari de 100.000 euro;
3. stabilirea căilor principale de modernizare a administrației centrale folosind metodele și instrumentele tehnologiei informației.

Pentru îndeplinirea obiectivelor la nivel regional, Grupul de lucru va contribui la implementarea următoarelor măsuri:

1. inițierea de demersuri în direcția cointerесării autorităților administrației locale în dezvoltarea de proiecte de infrastructură; ;
2. realizarea de proiecte pilot de implementare a noilor tehnologii broadband care să vizeze identificarea de modele care pot fi aplicate în zone dezavantajate din punct de vedere al accesului;
3. identificarea necesităților specifice comunităților dezavantajate care pot fi soluționate prin intermediul aplicațiilor IT&C în vederea agregării acestora în pachete care pot stimula cererea de servicii de tip broadband.

Scopul măsurilor de dezvoltare regională a comunicațiilor în bandă largă a fost acela de a face realizarea rețelelor și furnizarea serviciilor, viabile, din punct de vedere economic, chiar și în zonele unde acest lucru nu este profitabil din punct de vedere comercial. Pentru a atinge acest scop trebuie realizate planuri regionale cuprinzătoare și bine coordonate care să contribuie la extinderea rețelele de comunicații în bandă largă în zonele defavorizate din punct de vedere al accesului.

Grupul de lucru va avea de asemenea următoarele sarcini specifice:

- determinarea oportunităților și nevoilor de inițiative legislative și de reglementare necesare bunei desfășurări a procesului de tranziție;
- elaborarea și derularea programelor de subvenționare a dotării cu echipamente de recepție pentru categoriile defavorizate ale populației;
- colectarea și centralizarea datelor statistice legate de procesul de dotare a populației cu echipamente de recepție.

Avantajele acestui model instituțional/operațional se vor materializa mai ales prin:

- Responsabilizarea unei entități/echipe cu sarcina/activitatea de implementare a programului de broadband, ce va putea asigura și o coordonare optimă a tuturor inițiativelor care concură la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare a comunicațiilor în bandă largă și a celor care au implicații în acest sens
- Respectarea principiului separării funcțiilor – reglementarea sectorului de comunicații în bandă largă versus operarea de proiecte de telecomunicații și implementarea efectivă a demersurilor prevăzute în strategie

- Un grad mai ridicat de vizibilitate a inițiativelor din perspectiva beneficiarilor, datorat coerenței date programului de broadband,
- Economii de scară și de scop datorate agregării programelor
- Dezvoltarea unei baze de cunoștințe și competențe în cadrul entității operaționale
- Consolidarea relațiilor cu deținătorii de interese de pe piață (prin diminuarea potențialelor conflicte de interese)

IV.2 Metodologia și monitorizarea implementării strategiei

Pentru a putea fi pusă în aplicare, strategia de dezvoltare a comunicațiilor în bandă largă trebuie să prevadă un set de acțiuni concrete, care să conducă la atingerea obiectivelor majore asumate.

În acest scop se va constitui un Grup de lucru format din reprezentanți ai Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerului Educației Cercetării și Inovării, Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Economiei, Ministerul IMM-urilor, Comerțului și Mediului de Afaceri, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței și Ministerul Sănătății. Instituțiile menționate au obligația de a desemna, printr-o notificare adresată Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, câte 3 reprezentanți în grupul de lucru, dintre care unul la nivel de secretar de stat. Grupul de lucru astfel constituit își va stabili propriul regulament de organizare și funcționare în prima ședință de lucru. Luând în considerare prevederile art. 53 din H.G. 12/2009, prin care se desemnează Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale ca unică autoritate publică în organizarea și coordonarea la nivel național a programelor și proiectelor de guvernare electronică și administrație electronică, M.C.S.I. va deține președinția și va organiza secretariatul acestui grup.

Pentru atingerea obiectivelor, atunci când este necesar, Grupul de lucru va colabora și cu reprezentanții societății civile, ai industriei, ai asociațiilor și organizațiilor neguvernamentale cu atribuții în domeniul audiovizualului și tehnologiei informației.

Toate măsurile care vizează îndeplinirea obiectivelor strategiei naționale, inclusiv cele care privesc proiectele de infrastructură de anvergură vor fi aprobate în cadrul acestui grup. De asemenea, Grupul de lucru stabilește metodologia conform căreia va fi monitorizată implementarea planului de acțiuni.

IV.3. Pașii următori

Succesul oricărui demers de planificare strategică depinde fundamental de modul în care acesta este comunicat, înțeles și acceptat de către toate părțile implicate și de punerea în practică printr-un efort comun depus de către toți deținătorii de interese.

În baza listei de priorități, validată împreună cu părțile implicate din piață, precum și având în vedere indicațiile generale privind planurile de acțiune ale fiecăreia dintre inițiativele prioritizate, vor deveni sarcini ale *Grupului de lucru* următoarele:

- Detalierea planului de acțiune și planului de finanțare,
- Prezentarea către toate părțile implicate și/sau afectate,
- Colectarea de reacții/feed-back de la fiecare categorie implicată și ulterior
- Demararea transpunerii în practică a inițiativei

În plus, experiențele la nivel internațional arată că reușita programelor de broadband depinde primordial de măsura în care, pe de o parte, există o singură entitate cu mandatul de operaționalizare a strategiei, iar, pe de alta parte, nivelul de eficiență în coordonarea diferitelor autorități publice competente este unul ridicat.

V. NECESAR ȘI OPȚIUNI DE FINANȚARE

Pentru a oferi o imagine cât mai completă asupra tuturor implicațiilor prezentei strategii, o etapă obligatorie este realizarea unei estimări preliminare a resurselor financiare necesare. Având în vedere complexitatea și diversitatea acțiunilor propuse, precum și gradul diferit de prioritizare, trebuie subliniat faptul că necesarul de finanțare calculat reprezintă o primă estimare grosieră. În fazele ulterioare de consultare, după definitivarea prioritizării măsurilor prevăzute în cadrul strategiei, va fi necesară validarea și ajustarea estimărilor într-un grad mai ridicat de detaliu.

V.1. Necesarul de finanțare al programului de dezvoltare al serviciilor de comunicații în bandă largă

În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, Grupul de lucru pentru implementarea strategiei naționale de dezvoltare a comunicațiilor în bandă largă va fi însărcinat să evalueze necesarul de finanțare pentru atingerea acestor obiective, dar și să identifice și să cuantifice resursele disponibile în acest sens.

Ca atare, un rezultat mai apropiat de necesarul real de finanțare, va putea fi obținut doar printr-o fundamentare pe costuri, posibilă numai printr-un dialog susținut între toți reprezentanții grupului de lucru dar și cu operatorii de pe piața de comunicații. Acest dialog va evidenția și interesul acestora de a participa la realizarea opțiunilor propuse, ceea ce va permite o mai bună cuantificare a contribuției necesare din partea autorităților, respectiv din fonduri publice.

Cu toate acestea, o evaluare sumară a costurilor implicate de punerea în practică a strategiei a fost posibilă pe baza analizei resurselor financiare angajate în inițiative similare/cu amploare asemănătoare din alte state europene.

Tabel 7: Sinteza necesarului de finanțare pentru implementarea strategiei guvernamentale de dezvoltare a serviciilor de comunicații în bandă largă

Obiectiv major	Instrumente	Necesar de finanțare prin programul național de dezvoltare a serviciilor în bandă largă 2009-2015 [mil. Euro]
Dezvoltarea infrastructurii în zonele de eșec al pieței	Total din care:	140
	• Cofinanțarea proiectelor de infrastructură în zonele de eșec	130
	• Acordarea de stimulente fiscale pentru proiecte de infrastructură în zonele de eșec.	10
Creșterea extensivă a disponibilității serviciilor în bandă largă	• Dezvoltarea de HotSpoturi la nivelul orașelor (în piețe publice, biblioteci, locuri publice, etc)	5
Conectarea instituțiilor publice la servicii în bandă largă		85
Introducerea serviciilor on-line la nivelul administrației publice	Total din care:	770
	• e-Romania	90
	• e-Guvernare	90
	• e-Administratie	70
	• e-Justitie	40
	• e-Sanatate	60
	• e-Educatie	60
	• e-Tax	80

	• e-Cultura	40
	• e-Turism	40
	• e-Urgente	60
	• e-Frauda	40
	• e-Asociativ	50
	• e-Participare	50
Conectarea la servicii de bandă largă și creșterea gradului de utilizare a acestora la nivelul activităților curente ale IMM-urilor.		80
Stimularea dezvoltării de conținut		35
Sporirea accesibilității serviciilor		85
Educarea consumatorilor		15
Alte cheltuieli (ex. Comunicare, instruire, etc)		35
TOTAL PROGRAM		1.250

V. 2 Modalități de finanțare

În construirea planului de finanțare Grupul de lucru se va ghida după următoarele direcții:

- Contribuția activă la maximizarea gradului de absorbție a fondurilor naționale sau comunitare aferente sectorului TIC
- Stabilirea valorii și metodologiei de acordare a unor subvenții de la bugetul de stat pentru achiziționarea de echipamente, ținând cont de faptul că asigurându-se accesul populației la astfel de echipament la un cost minimal se va încuraja folosirea tehnologiilor de tip broadband și, implicit atingerea unei rate de penetrare crescute până în anul 2015.

De asemenea, în elaborarea schemei de finanțare, Grupul de lucru trebuie să țină cont de oportunitățile care pot apărea pe termen mediu :

- Posibilitatea includerii serviciilor de broadband în sfera serviciului universal. La nivel european există deja propuneri în acest sens, iar România, în calitate sa de stat membru susține această opinie. În eventualitatea adoptării acestei propuneri, finanțarea proiectelor de

implementare a serviciilor și infrastructurii de broadband poate fi susținută din fondul pentru serviciul universal ;

- Oportunitatea încheierii de parteneriate publice private cu actorii din piață interesați să participe la cofinanțarea de proiecte de implementare a rețelelor și serviciilor de broadband, dar și în scopul dezvoltării noilor tehnologii de bandă largă în următorii ani. Astfel de inițiative vor fi încurajate și de adoptarea noului proiect de legii a parteneriatului public-privat în primul trimestru al anului 2009, act normativ care are ca obiectiv crearea premiselor pentru încurajarea investițiilor private cu surse interne, dar mai ales externe.

VI.GLOSAR DE TERMENI SI ABREVIERI UTILIZATE

A.N.C= Autoritatea Națională pentru Comunicații

C. E= Comisia Europeană

DSL= digital subscriber line

E.C.E= Europa Centrală și de Est

FTP= Foiled Twisted Pair (Cablu cu perechi răsucite în folie)

I.M.M= întreprindere mică și mijlocie

M.C.S.I= Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale

O.C.D.E= Organizația pentru Cooperare și Dezvolatre Economică

P.C= personal computer

TIC= Tehnologia informației și comunicațiilor

U.E= Uniunea Europeană

UNESCO= Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

UTP= Unshielded Twisted Pair (Cablu cu perechi răsucite neecranat)